

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Bolna doba, kmetška misel pa ostane zdrava

Naš čas je poln bolesterne zmede. Na vseh koncih in krajih se pojavlja negotovost in nejasnost. Kamor se človek ozre, naleti na cepljenje sil, na razkrajanje in razdvajanje, ki naj bi po mnenju nekaterih posameznikov prineslo zdravje, v resnici pa samo slabi in povečuje splošno zbežanost.

Znak bolezní

Ta pojav je vsekakor znak bolezní, ki razjeda današnje družbo. Posamezni kričaji, spekulanti in pustolovci ponujajo narodu recepte za izhod iz stiske kakor mazači bolnikom. Pri tem je značilno za to vrsto posili-voditeljev, da ne vedo povedati nič pametnega in se nobenega vprašanja nočejo lotiti v njegovem jedru. Mesto resničnega, velikopoteznega dela za ozdravljenje našega življenja ponujajo trpečemu narodu papir, vsak dan na novo in drugače potiskan papir. Skupine in skupnice, ki po številu ne presegajo srednje kmetške družine, ustanavljajo najrazličnejši tisk, ki naj zdravi, v resnici pa le slepi. Tako smo prišli do takega nezdravega položaja, da imamo kot skoro najbolj siromašen narod v Evropi — največ tiska in smo glede tega menda — drugi na svetu!

Kaj tedaj?

Ako v času, ko kmetški človek marsikje nima niti za sol, ko hodijo odrasli razcapani in otroci goli, vidimo take načine zdravljenja, nas spreleti groza. Nič ni čudnega, če se začno končno tudi pametni ljudje vpraševati, kaj in kam.

Prav nikamor! se glasi naš odgovor. Vsa ta zmedenost se namreč loteva in vleče v svoj vrtnec samo vetrnjake, ljudi, ki nikoli niso imeli nobenega trdnega oporišča. Ker so sami brez temelja, hočejo potegniti še kmetškega človeka za seboj, da bi imeli vsaj nekoliko opore.

Ta načrt se jim seveda ne bo nikoli posrečil in se jim tudi posrečiti ne sme. Zemlja je vrednota, ki stoji v tej zmedi kakor granitna skala sredi valov in viharja. In vse, kar je zgrajeno na zemlji, je trdno in trajno. Sposobno je samo za rast, za večanje, nikoli pa ne za brezglavo nihanje in opletanje.

Kmetška misel

Naša kmetška misel korenini po nas v zemlji in po njej globoko v duši vseh onih, ki ob zemlji za zemljo ob težkem delu žive. Ta misel ni nič drugega kakor:

a) spoznanje, da je zemlja temelj in vir vsega gmočnega in posredno tudi duhovnega življenja,

b) hotenje, priboriti vsem, ki zemljo obdelujejo ter vsem, ki jim kakorkoli pri tem delu pomagajo in tako ustvarjajo glavne pogoje za življenje sploh, tisto veljavo in moč, ki jim gre po važnosti tega dela, in

c) odločna volja, izboljšati na ta način življenjski položaj vsega naroda in okrepiti življenjsko sposobnost in odpornost cele države.

Mislimo, da je to povedano dovolj jasno in ni treba nobenih pojasnil. To misel smo kmetški ljudje sprejeli takoj ob nastanku našega pokreta, te misli smo se skozi oklepali in ta misel nam je najbolj zanesljiva vodnica tudi danes. Zato nas ne morejo omajati puhla gesla niti z desne niti z leve, nas ne more premamiti potiskan papir, pa naj ima tako ali tako barvo. Ta misel nas tudi druži v skupnosti, ki je trdna, enotna in zavestna pa tudi duhovno utemeljena ter res zasluži ime — narod.

Cilj in pota

Kljub temu pa, da je cilj vedno isti, so pota lahko različna. Ta različnost je tem bolj umljiva vse dotlej, dokler nimamo v državi enotnega kmetškega pokreta, za katerim stremimo.

Kmetška misel je močnejša in trajnejša nego ljudje, ki jo kdaj na zunaj predstavljajo in v organizaciji ter borbi vodijo. Vsekakor pa moramo dovoljevati tem ljudem, da iščejo in izbirajo v soglasju z vsakokratnim položajem najbolj primerno pot za dosego cilja, to se pravi, da odločajo o — politični taktiki. Kar se v našem pokretu lahko spreminja, je torej samo taktika, nikdar pa ni mogoče spreminjati temeljnih načel našega gibanja.

Naravno je, da so tudi glede taktike rnenja lahko različna. Lahko nastanejo trenja, ki pa nikakor ne morejo zadeti pokreta samega. Preprosta politična razsodnost nam namreč narekuje, da glede taktike prepuščamo končno odločitev onemu ali onim, ki lahko najbolj natanko pregledajo celoten položaj.

Jasno je tudi, da človek pri izbiri potov lahko napravi napako, morda celo usodno napako. Nihče ni pod božjim soncem nezmotljiv in v vseh pokretih se poleg uspehov pojavljajo tudi napake. Te napake so samo neizbežna šola, ki v končnih posledicah pokret le krepe in ga utrjuje. Saj pravi pregovor, da se človek do smrti uči. V politiki pa prihajajo izkustva starejših mlajšim v prid in jim pomagajo do lažjih in trajnejših uspehov.

Sredi bolehanja - zdravje

Po tem kratkem razmišljanju torej vidimo, da pomeni edino naš kmetški pokret zdravje sredi vsega bolehanja sedanjih dni. Zato nas ni strah in vemo tudi v največji razburkanosti, kje je naš prostor.

Iz malega raste veliko. Iz zavedne, idejno trdne in neomahljive čete kmetško zavednih današnjih borcev se bo razraslo drevo, ki bo s svojimi koreninami trdno povežalo vso državo. V to verujemo in za to delamo. Glasniki smo časa, ki prihaja, glasniki smo zdravja, ki ga nosimo v sebi. V kmetstvu je zdravje, zmaga, prepoved in sila Jugoslavije. Zato kmetški ljudje v vsakem položaju vemo, kje smo in kam spadamo: vselej in vsekdar le v kmetški pokret!

V tej živi veri in v tem trdnem prepričanju gremo s svežimi močmi krepko in odločno v novo leto!

Beda pritiska na vrata

Zagorska kotlina je najtežje prizadeta radi redukcij državnih naročil premoga pri Trboveljski družbi. Ze več let znaša število brezposelnih rudarjev preko 800. Od teh jih je 300 družinskih očetov. Vseh brezposelnih družinskih članov je danes preko 1600. Od pred leti zaposlenih 1500 rudarjev jih danes dela le še nekaj preko 500. In še ti napravijo v poletnih mesecih jedva 12 delovnih dni z mesečnimi dohodki 150 do 200 dinarji.

Preko leta se je breposelne zaposlilo z javnimi deli. Gradila se je cesta Radeče-Litija in tu so delali večinoma rudarji iz Zagorja. In tudi po drugih cestah okrog Zagorja so se prelagali klanci, zravnnavali ostri ovinki itd. Za silo so si brezposelni vendar le zaslužili nekaj kovačev. V zimskih mesecih je občina otvorila javno kuhinjo in poceni preživljala brezposelne. Sedaj je prenehalo vse. Javnih del ni več, za javno kuhinjo občina nima sredstev. In tako raste beda do obupa. Resnično do obupa.

Nedavno se je zglasila pri g. banu deputacija zagorskih brezposelnih rudarjev z županom Dernovškem in narodnim poslancem Mravljeto na čelu. Pojasnili so nevdzržen položaj in ga

prosili za nujno pomoč, da bi mogla občina za Božič otvoriti javno kuhinjo. Podpora je bila obljubljena in prizadeti jo nestrpnno pričakujejo.

Beda te nesrečne doline pa se obeta še povečati. Razširja se govorica, da bo TPD že prihodnje pomlad zaprla jame v Kisovcu in izvedla ponovno redukcijo rudarjev. Na cesto bo vrženih na stotine novih žrtev. TPD zatrjuje, da ji je nemogoče obratovati preko leta z 12 delovnimi dnevi, zato hoče naročila skoncentrirati na manjše število jam in rudarjev, a te zaposliti vsaj z najmanj 18 do 20 dnevi. Toda, nastane pa drugo še bolj pereče vprašanje, kaj pa z novimi brezposelnimi rudarji? Kdo bo pa njih preživljal? Kje bodo pa oni dobili zaposlitev? Občina stoji pred katastrofo. Ona ne more pomagati niti dosedanjim brezposelnim. Na kmete rudarji nečejo. Dokler se to veliko socialno vprašanje ne reši na drug način, so dolžne banovina in država prispevati potrebne vsote v fonde ja javna dela in s temi sredstvi zaposliti ljudi. Denar za te svrhe se mora dobiti. Tozadevno zakonske odredbe je pa treba razširiti in postaviti celokupno vprašanje na širšo podlago.

Čakati se pa ne sme, sicer bo prepozno.

Doma in drugod

Teden domače politike

Najpomembnejši dogodek v notranji politiki je bilo pretekli teden pismo predsednika izvršilnega odbora JRZ g. Ace Stanojevića, da se ne strinja z dosedanjim organizacijskim delom JRZ niti z izvajanjem državnih poslov. Posledica tega pisma so bile ostavke ministrov Bobića in Komnenovića ter izmenjava tajnika JRZ v Beogradu.

Na ta spor so se nanašale preteklo nedeljo besede socialnega ministra Dragiše Cvetkovića v Nišu, ko je rekel, da ne obstoja nikak glavni odbor radikalne stranke, temveč edino še odbor JRZ, kajti vse tri stranke, ki sestavljajo JRZ, to je NRS, JMO in SLS so prostovoljno pristale na razpust svojih posebnih vodstev in veljajo za vse tri stranke enotna pravila JRZ in po njih sestavljeno novo vodstvo stranke.

Člani glavnega odbora Radikalne stranke gredo svojo pot in nastopajo proti JRZ.

Zanimivo je dejstvo, da je eden izmed voditeljev združene opozicije na velikem zborovanju v Banji Luki pozdravil poleg dr. Vl. Mačka tudi starega Aco Stanojevića.

Narodna skupščina se zopet sestane sredi januarja, torej po pravoslavnih praznikih.

Skupščinski odbori pa so sklicani že za ta teden. Upajmo, da bomo slišali še marsikako zanimivo podrobnost.

Mi seveda ne maramo prerokovati in pravimo: Počakajmo, pa bomo videli! In če bomo videli, da je kaj narobe, ni treba tega prerokovati prej, ko je itak dovolj hudo gledati tedaj, ko se zgodi.

Zunanje - političen pregled

Pretekli teden smo praznovali Božič, praznik miru in sprave. Kristjani vseh vrst smo ga praznovali. Kdor pa pazno motri naše kristjansko udejstvovanje, bo videl na vseh straneh veliko pokvarjenost. Verske in cerkvene stvari, božji nauki in večne resnice so le zunanja organizacija, parade, nauki so samo za druge, sami se nič ne ravnaajo po njih. Besede so eno, dejanja drugo. Ne glej me, poslušaj me! to so njihova načela. Toda Kristusov nauk pravi, da jih bomo po delih spoznali.

Ob božičnih praznikih se je glasila po vsem krščanskem svetu miroljubna beseda. Mir božji naj bi zavladal med narodi. Nič pa ni krščanske narode motilo, da so se pri tem javno oboroževali, preganjali sovražnike, jih zaničevali in sovražili. Mesto svobode jim pripravljajo suženjstvo. Taki smo kristjani. Kar poglejmo okrog sebe in videli bomo vso hinavščino in laž tega sveta.

Italija je tekom preteklega tedna prepeljala skozi Sueški prekop na abesinsko fronto blizu 20.000 novih vojakov. Za časa božičnih praznikov so se vršili krvavi boji med Italijani in Abesinci.

Abesinci

so potisnili italijanske čete daleč nazaj in jih na večih mestih porazili. Zaplenili so preko 20 tankov, mnogo strojníc, pušk in municije. Sestrelili so tudi več letal.

Italijanska

vlada je imela pretekli teden sejo, na kateri je predsednik Mussolini izjavil, da Laval-Hoverjev

mirovni predlog Italije ne bi mogel zadovoljiti, ker ni nudil dovoljne varnosti italijanskim kolonijam v Eritreji in Somaliji. Zato se bo Italija borila naprej.

V francoskem parlamentu

se je vršila ostra razprava o zunanji politiki, ki jo je branil predsednik vlade in zunanji minister Laval. Z njemu lastno spretnostjo je bila vladi na zunanja politika odobrena, toda le s pičlo večino 15 glasov. V razpravi je Laval izjavil, da je dobil povabilo od nemškega kanclerja Hitlerja za obisk v Berlinu. Laval vabila ni odklonil, toda zahteval je preje od Hitlerja zaključitev vzhodnega varnostnega pakta, s katerim bi se Nemčija obvezala spoštovati državne meje Rusije, Estonske, Litavske itd.

Angleška

vlada se je obrnila na vse sredozemske države z vprašanjem, ali bi ji pomagale v slučaju italijanskega napada na Sredozemskem morju, ali ne. Vse države so pritrdilno odgovorile. Tudi Francoska. V slučaju, da Italija napade angleško sredozemsko brodovje in njihove luke, bo imela proti sebi prav vse države, ki meje na Sredozemsko morje.

Španija

nikakor ne more ustaliti svojo republikansko vladavino. Vlade se menjajo s filmsko brzino. Začetkom tega tedna je prišlo do ponovne spremembe vlade zaradi notranjih nesoglasij.

Romunija

je prodala Italiji 500.000 ton petroleja, ki ga je morala takoj plačati v zlatu.

Hitler

je izjavil angleškemu poslaniku, da se Nemčija ne bo z nikomur pogajala niti sklepala kakih paktov vse dotlej, dokler ne dobi povrnjenih kolonij in dokler se iz mirovnih pogodb ne vržejo točke o nemški odgovornosti za svetovno vojno. Tudi je Hitler poudaril, da bo Nemčija slej ko prej zahtevala premoč letalskega brodovja nad vsemi evropskimi silami. Tako se je glasil nemški odgovor na angleške skrbi zaradi nemškega oboroževanja.

Koliko Slovencev je na svetu

Ob koncu l. 1935. nas je bilo na svetu dva milijona, le žal, da smo tako raztreseni. V Jugoslaviji nas živi 1 milijon 172 tisoč, v Italiji 418 tisoč, v Avstriji 100 tisoč, na Madžarskem pa 10 tisoč.

Po ostali Evropi živi Slovencev: na Holandskem 3 tisoč, v Belgiji 2 tisoč, v Nemčiji 23 tisoč in v Franciji 10 tisoč.

V Ameriki jih je: v Združenih državah 225 tisoč, v Kanadi pa 6 tisoč, v Argentini 20 tisoč, v ostali Južni Ameriki pa 5 tisoč 800.

V Afriki živi 5 tisoč našega rodu, v Avstraliji pa 200.

Taka je torej naša usoda. Raztepeni smo po vsem svetu, zato pa bi bila naša prva naloga, da bi vsaj doma bili — složni!

Madžarska nadutost

Madžarska nadutost presega vse meje. V Romuniji je šla madžarska narodnostna manjšina tako daleč, da je zlorabljala celo svetnike za madžarsko nacionalistično reklamo in propagando.

Madžari so svetniške podobe v cerkvah opremljali z madžarskimi zastavami, z ogrskimi

državnimi znaki in dajali sohe in kipe svetnikov preslikati v madžarskih narodnih barvah.

Ko so romunske oblasti prišle na sled temu početju, so seveda take posebnosti prepovedala, madžarsko časopisje pa je nato jelo napadati Romunijo, češ, da tepta pravice narodnih manjšin.

Končno je vmes posegel v Satu Mare škof Fiedler, ki je sam Madžar po rodu, in je s posebno okrožnico prepovedal tako zlorabo vere in cerkve.

Radovedni smo, kaj bi se zgodilo našim Slovincem v katerikoli tuji državi, ako bi hoteli na enak način poudarjati svoje narodne pravice!

Japonske roke na Kitajskem

Japonski generalni štab je napravil velikopotezen načrt za prodiranje na azijsko celino. Sporazumno s predstavniki mlade, krepko razvite industrije in veletrgovine naj bi se postopoma osvojile posamezne kitajske province. Od tam bi japonska industrija črpala bogate sirovine, kakor premog, železno rudo, bombaž itd., a veletrgovina bi našla tam hvaležno tržišče za višek japonske proizvodnje.

Osvajalni načrt je japonski generalni štab do vseh podrobnosti izdelal. Tudi način postopanja je dobro premišljen.

Ze leta 1931. so prežali Japonci na Mandžurijo in čakali ugodne prilike, da se polaste cele dežele. Povodom neznatnega slučaja, ko so Mandžurci napadli japonske državljane, so njihove čete zavzela Mukden in od tu so postopoma razširili okupacijo na vse tri province, ki sestavljajo Mandžurijo. Ze naslednje leto so iz okupiranih provinc ustanovili samostojno cesarstvo Mandžukuo, ki je stvarno pod popolnim vplivom Japonske.

Spomladi 1933. leta so pričele prodirati japonske čete v obsežno deželo Jeloh, češ da jo morajo očistiti razbojniških band, ki vsak čas vpadajo v neodvisno državo Mandžukuo, kateri Japonci jamčijo samostojnost. Ko je bila dežela Jeloh zavzeta in očiščena razbojniških band, so prišli Japonci na to, da je bil Jeloh vedno del Mandžurije in da prav za prav še vedno k njej spada. Tako je bil Jeloh priključen kot sestavni del države Mandžukuo.

Koncem leta 1934. so vkorakale japonske čete v deželo Čahar, ki se razteza kot klin med Kitajsko in zunanjo Mongolijo, katera je pod vplivom sovjetske Rusije. Kitajske čete so se iz Čaharja brez boja umaknile in cela dežela je prešla pod japonsko kontrolo.

Sredi letošnjega leta so se kitajske čete umaknile iz province Hopej, ker so jim Japonci grozili s kazenskim pohodom zaradi njihovega protijaponskega zadržanja. Japonci so odstavili kitajskega komisarja in postavili na njegovo mesto svojega guvernerja. Iz dosedaj osvojenih dežel in še iz dveh sosednih provinc Sui Jang in Cansi pripravljajo Japonci novo samostojno državo, v kateri bodo vladali v resnici Japonci.

Tako bi za Mandžurijo padla v japonske roke cela severna Kitajsko. Istočasno bi bila razdvojena Rusija od Kitajske in Japonska bi na ta način obvladala srednjo, a sčasoma celo Azijo. Toda tako dolgo, dokler bo segala Rusija do Tihega oceana, dokler bo Japonska oddaljena le par sto kilometrov od ruskega Vladivostoka, tako dolgo njena azijska posest ne bo varna. Kajti ruska letala bi se mogla vsak čas pojaviti na japonskem nebu, nad japonskimi tovarnami, mesti, lukami in jih v nekaj minutah spremeniti v prah in ruševine.

Zato so vsi dosedanji japonski pohodi proti osrčju kitajske Azije le priprave za naskok na rusko Sibirijo, za obkolitev ruskega Primorja, so priprave za veliko vojno, ki bo preje ali kasneje morala izbruhniti med Rusijo in Japonsko.

Agrarna reforma

Na Štefanovo se je vršil v Kostanjevici na Krki sestanek agrarnih interesentov. Dvorana pri g. Bučarju je bila napolnjena izmučenega in preplašenega kmetjskega ljudstva, ki je v strahu za dodeljeno veleposestniško zemljo, da mu ne bi bila po desetih letih odvzeta. Sestanku je predsedoval tov. Polovič, ki je predsednik občinskega agrarnega urada. Obširno poročilo o borbi za agrarno reformo pa je podal nar. posl. Milan Mravlje. Posebno je pojasnil stanje agrarne reforme na veleposestvu verskega zaklada v Kostanjevici, kjer se je baš zadnje mesece pričela podzemna in hudobna gonja proti izvedbi agrarne reforme. Geometrijska dela so se sicer res začasno ustavila, toda agrarne reforme s tega veleposestva nihče ne more več zbrisati in odpraviti. Kajti nihče nima pravice igrati se z življenjem 330 družin, ki si na dodeljeni zemlji pridelujejo kosček vsakdanjega kruha.

Zo dosedanja ustavitve geometrijskih del je povzročila veliko škodo agrarnim interesentom in se ne ve kdo jim jo bo povrnil. Tisti nevoščljivci, ki se pritožujejo na vse strani, in ki niso nikomur odgovorni, prav gotovo ne. Po govoru narodnega poslanca je bila sprejeta sledeča resolucija:

Agrarni interesenti, zbrani na sestanku dne 26. decembra 1935 v Kostanjevici na Krki, srez krški, banovina dravska, ugotavljajo, da je prepoved nadaljevanja geometrijskih del na vele-

posestvu Verskega zaklada v Kostanjevici povzročila sledeče slabe posledice:

1. Zaradi nastale negotovosti mnogo agrarnih interesentov ni pognojilo in obdelalo svojih parcel, zlasti niso zrigolali vinogradov, kar bo prihodnje leto občutno zmanjšalo kmetijske pridelke ali pa produkcijo za eno leto odložilo.

2. Geometer Ivan Sirk iz Ljubljane zahteva od agrarnih interesentov 50% pribitka k dogovorjeni ceni za odmero agrarnih parcel, ker je vsled ukinitve geometrijskih del utrpel škodo.

3. Agrarni interesenti so porabili zbrani denar za geometra, davke in zakupnino v druge svrhe zlasti za nabavo obleke in hrane za zimo. Prihodnje leto bodo ob zmanjšanjem pridelku v velikih težkočah glede izplačila geometrijskih stroškov, poravnave davkov in zakupnine.

4. Agrarni odbor je moral prenehati z gradnjo potov med agrarnimi parcelami spričo čimdalje večje agitacije in razširjenja vesti, da se agrarna reforma ne bo izvedla.

Z ozirom na to so agrarni interesenti na današnjem sestanku sklenili nujno zaprositi gospoda ministra poljoprivrede, da brez odlašanja ukine prepoved o ustavitvi geometrijskih del na veleposestvu Verskega zaklada v Kostanjevici, da se prepreči nadaljna škoda in da se postopek likvidacije agrarne reforme brez odlašanja izvede.

Pavliha za staro in novo leto

Res, ni prijazno nam bilo,
to ubogo leto staro,
zato kar mirno leže naj
med izgubljenjo saro.

Brž prvi mesec januar
nam dal težav je dosti,
navrgel k njim je februar
norosti in bridkosti.

Na Nemškem jim je bolje šlo,
dobil so Posarje,
pri nas pa, Bog pomagaj no,
rubožni in dolgov oltarje.

Norela marec in april,
ko smo glasove šteli,
a v maju vnovič v parlament
voliti smo začeli.
Krepko sta spoprijela se
dva: Jevtič in pa Maček,
iz vsega hrupa pa rodil
se je le ubogi — spaček.

In vlada je zaviadala
in je zabredla v krizo:
ministri včeraj, jutri pa
že brez moči pod mizo.

Ko v grob je legla Jenesé,
rodi se drugo dete,
zdaj oprijemlje Jécérze
se vse za mlade pete.

Drugače pa vse gladko gre,
vsak dan je hujsa stiska,
komur je danes blizu grob,
naj zadovoljno vriska.

Zato mi na Silvestrovo
zavriskajmo, zapojmo,
gorja smo se navadili,
nič več se ga ne bojmo!

Zdaj naš pozdrav naj še velja
za leto novo mlado,
na dobro zdravje trčimo
kot je prišlo v navado.

Kaj nam prinese? Kdo to ve?
Vsi si dobrot želimo,
dobrote pa je zlodej vzal,
zato odslej — molčimo.

Prekinjeni odnošaji med Rusijo in Urugvajem. Južno ameriška država Urugvaj je prekinila diplomatske odnošaje z Rusijo, ker se je njeno poslaništvo vmešavalo v domače politične razmere. Rusko poslaništvo je imelo ozke zveze z urugvajsko komunistično stranko, ki je za spomlad pripravljala revolucijo v Urugvaju.

Kmetska mladina

V Selah

se je vršil 22. t. m. izredni občni zbor, ki je tudi določil, da se sedanji društveni sedež v Gaberju premesti v Sele. Društveno dopisje se naslovno glasi odslej na sedež društva.

Novi odbor: predsednik Zorko Franc, Sela, podpredsednik Polovič Ivan, Gaberje, odbor: Seler Tone, Sela, Preskar Tone, Sela, Ferenčak Tončka, Sela (tajnica), Cetin Tone, Sela, Savnik Andrej, Sela, Štrbulc Franc, Sela, Šeler Urška, Sela; namestniki: Savnik Ivan, Sela, Zorko Micika, Sela, Horvatič Milka, Mali Obrež, Reza Štrbulc, Sela, nadzorni odbor: Danev Jože, Gaberje, Ferenčak Jože, Sela.

Studence

Da se tudi mi mladi Studeniški pokretaši gibljemo, je dokaz igra, ki jo je priredilo naše agilno Društvo kmetijskih fantov in deklet na Štefanovo 26. t. m. Igrali smo burko v 3. dejanjih: »V Ljubljano jo dajmo«. Igralci so svoje vloge pod vodstvom načelnika dramskega odseka tov. Štefanciosa prav dobro rešili. S prire-

ditvijo je pokazalo članstvo ljubezen in požrtvovalnost do društva. Med odmori je pokazal domači tamburaški odsek svojo umetnost. Na tem mestu moramo izreči najpristranejšo zahvalo šol. upr. g. Živku, ki nam je povsod bil naklonjen in nam gre vedno na roko in nam je odstopil šolski prostor za igro. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam šli na roko. Oni pa, ki delajo proti nam, naj ne bodo imenovani. Delati hočemo skupno, zato pa tovariši in tovarišice: Na delo!

Šmartno ob Savi

Naše društvo bo vprizorilo v nedeljo, dne 5. januarja 1936 ob pol 4. uri popoldne pri g. Mihi Jerihi v Zadobrovi igro »Borba za novo življenje«. Ker je v tej igri živo orisan težak današnji položaj kmeta in delavca, upamo, da bodo dobili gledalci zadosten vpogled v delo, ki ga vrši naša kmetska mladina s svojimi društvi na vas. Vabimo prijatelje kmetijske ideje in cenjene čitatelje »Kmetjskega lista« k čim večji udeležbi.

Varno naložite svoj denar pri
HRANILNICI KMEČKIH OBČIN V LJUBLJANI
Miklošičeva cesta 31. 19. V palači Vzajemne zavarovalnice
Telefon 21-83 — Čak. račun 10.545

Hranilne vloge na knjižice, stalno razpoložljive, sprejemne in jih obrestuje najugodnejše. Večje stalne vloge z odgovorjo po dogovoru. — Zavod je posilarno varno, ker imajo zanj 16 večjih kmečkih občin z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo, ter je stalno pod nadzorstvom banke komisarja. Uradne ure za stranke so od 8. do 12. ure dopoldne.

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!
TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 31. 23
Tel. 25-52. Telegram: TiskarnaMerkur

Umrla nam je naša nad vse ljubljena mama, stara mama, tašča, sestra in teta, gospa

Marija Pečnikar roj. Grad

dne 27. decembra ob pol 11. uri dopoldne po dolgotrajni in težki bolezni v starosti 72 let.

Pogreb nepozabne rajnice je bil dne 29. decembra ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Jakob ob Savi štev. 3, na pokopališče k Sv. Jakobu ob Savi.

Sv. Jakob ob Savi, dne 27. decembra 1935.

Žalujoči ostali.

Mlada greda

Veselje po Božiču

Kaj pa je to? Ej no, nič hudega. Teta Meta je prišla in bo tu kramljala z malimi. Vsi, ki ste bili doslej njeni prijatelji, ji ostane zvesti tudi v novem domu. Majhen je, zato pa toliko bolj gorak.

Marija:

Katasrola

Bližali so se prazniki, tisti lepi, zasanjani prazniki, katere ljubi vsak. Tiho kot sen je prihajal Božič.

Tudi Verena se jih je veselila. Saj bo dobila dopust in domov bo lahko šla, k atu, mami, bratom in sestrici. Ze celo leto daje na stran, nekaj od svoje mesečne plače. Praznih rok pa ne gre domov, o ne. Za vsakega nekaj mora nesti, da ne bodo žalostni. Letos bo večje božično drevesce, o to bo veselje.

Naj se radujejo, saj je samo enkrat v letu božič. Naj bodo veseli enkrat, ko jih pa vedno tarejo skrbi, a kar je najhujše, bolezen.

Prišel je božič in dan njenega odhoda. Ze takoj zjutraj je začela z zavijanjem. Obeske za drevesce je mogla še posebno dobro zaviti, da se ji med potjo ne zdrobe. Boječe in z ljubeznijo v očeh je delala zavojčke za vsakega posebej, potem pa je vse skupaj rahlo zložila v kovček.

Potem se je še preoblekla, se počesala, še en pogled v zrcalo in odšla je z lahnim, veselim korakom in nasmejanim, okroglim obrazom. Na cesti se ni ozirala po ljudeh, kot je bila njena navada, brzela je proti kolodvoru, obdana od paketov kot božiček.

Na vlaku se ni zanimala za sopotnike. Ko je prišla na domač kolodvor, sta jo že čakala brata. Pristrčno so se pozdravili. Brata sta ji odvzela prtljago in odšli so proti domu. Doma so jo že težko pričakovali. Jokali so od veselja, a tega ona ni marala, bala se ga je.

Drugi dan, na božični večer, so bili veseli vsi. Oni daryl, a Verena zato, ker jih je lahko razveselila. Peli so ono lepo božično pesem, ki doni tako lepo, kot da bi jo igrali angeli na harfo.

Zvečer so šli k polnočnici po poti, katero je ona prehodila nešteto krat, ko je šla še v šolo. Spalo je polje pod belo odejo svoj dolgi zimski sen.

Ata in sestrica sta ostala doma. Ata radi boleznim, sestrica je bila pa še premajhna za v gnebo, ki nastane vedno v cerkvi pri polnočnici.

Med potjo ji je mama povedala, da ji je zdravnik, pri katerem je bil njen oče, dejal, da je zelo slab in da naj ne bo presenečena, če umre, ker dolgo ne bo več.

Verena je bila žalostna. Ko je prišla domov, je skrivaj opazovala očeta. Ni se ji zdel slab, celo rdeč je bil in vesel. A ona se ni mogla otresti občutka, da ga vidi poslednjič.

Ko je odhajala je jokala tudi ona. Ni se vračala vesela kot je prišla, vračala se je s črno slutnjo v srcu. Ko je vlak sopihal čez zasneženo polje, je bilo njej pri duši, da bi tulila, saj se je odmikala od onih, katere je ljubila z vsem svojim še otroškim srcem. Nehote je pomislila: sedaj sem bila doma, videla sem svoje drage, bila sem vesela, o da bi sedaj umrla.

Pa ni mogla pomisliti do konca. V hipu je začela grozen pok in v istem trenutku se je razbil tudi vagon, v katerem se je vozila ona — Verena. Dva vlaka sta trčila drug v drugega.

Obležala je mrtva z razbito glavo. Njena želja, da bi umrla, se je na tako grozen način uresničila.

Tajnica predsednika Združenih držav (USA) Alojzija Wilson

V spretnosti umetnega drsanja je ta dekle na Japonskem najboljša

Mogoče ste tudi Vi med tistimi,

ki smo Vam zaupali in Vam na podlagi naročila pošiljali »Kmetški list« brez presledka skozi celo leto v trdni veri in prepričanju, da se boste sami zavedali svoje dolžnosti in pravočasno poravnali zapadlo naročnino, pa tega iz bogve kakega razloga niste storili. Upoštevamo, da Vam dela naročnina kljub temu, da je nizka, resnične težave; vendar najvljudneje prosimo, da Vas ne bo treba radi teh par dinarjev še posebej opominjati, da poravnate zaostanek, ki ga dolgujete na naročnini, še tekom tega meseca.

Mlatič

Bloke

Tudi v Bloški Sibiriji smo bili med božičnimi prazniki brez snega. Številni smučarji, ki so prijavili svoj prihod, niso prišli.

Za praznike nas je zapustil kom. žandarmerijske postaje, g. Martin Jordan, ki je skoro 7 let služboval na Blokah. Bil je pri ljudeh zelo priljubljen. Odšel je v Stično, kjer bodo z njim gotovo enako zadovoljni. Pri nas je postal žrtev 8 podlih denuncijantov.

Na pokopališču pri Fari »strašič«. Ljudje so zelo vznemirjeni. V gostilni M. Modica je bilo na Štefanji dan sklenjeno, da je treba »strahe«, ki vznemirja tudi žive ljudi, pregnati. Stave Din 200—, katero so zložili za red in mir navdušeni pobožni farani, ni prejel noben preganjalec, ker sta oba, ki sta hotela strah pregnati, prišla komaj do pokopaliških stopnic in sta zagledavši »strahe« jadrno pobegla v bližnjo gostilno. Kdo je »strah«, je znano. Oblasti naj poskrbe, da se pokopališče ne bo na tak način oskrnjevalo. Želimo vsem naročnikom na Blokah in v sosednjih občinah prav srečno Novo leto!

DOLŽNE BUKVE se imenuje zbirka drobnih povesti, ki smo jo pričeli objavljati v današnji številki. Pisana je kakor nalašč za naše slovenske razmere.

Kakor smo v zadnji številki obljubili, tiskamo to delo v taki obliki, da si naročniki lahko iz vsake številke »DOLŽNE BUKVE« izrežejo in shranjujejo za knjigo. Tega ne bo nikomur žal. Prepričani smo, da bo to knjigo vsakdo rad ponovno čital.

Dovolj. Hoteli smo le opozoriti. Bolj ko naše priporočilo bo namreč govorilo — delo samo!

POSTA TETE METE: V prihodnji številki objavim imena vseh onih, ki so mi poslali pisma na stari in na novi naslov. Prvi ali prva, ki mi sedaj piše, dobi

LEPO VAZO

izdelek slovenske umetne obrti. Hitite! Pozdravljeni in mnogo sreče

Vam kliče
teta Meta

Uredništvo Kmetškega lista,
Ljubljana,
Kolodvorska ulica 7.

Gorje onim, ki izdajajo krivične zakone in ki predpisujejo krivične uredbe, tako da lahko uboge stiskajo in pravice malih v mojem narodu kršijo, vdove preganjajo in sirote oropajo. Kaj pa boste vi storili na dan, ko vas bo Bog obiskal in pa nesreča, ki se iz daljave približuje? Komu in kam pa boste bežali in kje pomoči prosili? Iz. 10, 1.

Novice

V Škofljici so se fantje v gostilni pri pijači sporekli. Pri tem je 30 letni delavec Lojze Zabukeyec dobil več sunkov z nožem po raznih delih telesa in se mora zdaj pokoriti v bolnišnici za vročo kri.

V Ljubljani si je neki Lojze Milavec spreminil ime v Alojzija Briemana, pa je pod tem imenom izvalil od neke tvrdke nov radio aparat. Odtod se je premaknil v Zagreb in na enak način poskusil svojo srečo. Tam pa so ga zasačili in »oddali« v Ljubljano, kjer zdaj premišljuje minljivost vsega »posvetnega«.

V Brezmem je delavec Josip Valentin napeljal elektriko na 10 metrov visoki strehi trgovca Vrčka. Pri tem ga je zajel snežni plaz in ga pahnil v globino. Delavec si je zlomil hrbtenico in visi njegovo življenje tako rekoč na niti.

V Spodnjem Dupleku so neznanci iz zasede napadli kolarskega pomočnika Mihaela Vogrina in mu razparali trebuh. Nesrečna žrtev je bila prepeljana v mariborsko bolnišnico.

K Sv. Barbari v Halozah je hotela na sveti večer 75 letna reva Marija Hvalec domov, da preživi vsaj praznike na toplem. Grede jo je na Turnišah premagala slabost in se je zgrudila v nezavest. Starko so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Na Bregu pri Ptujju je tovarna »Petoviac« začasno ustavila obratovanje, zato je za praznike izgubilo delo 130 delavcev.

V Hrastniku znašajo zaostanki na neplačanih občinskih dokladah še okrog 300 tisoč Din.

Pri Sv. Trojici v Slov. goricah so fantje na sv. Štefana popivali, pa sta se spoprijela mesarski pomočnik Peter Čuček in posestnikov sin Lovrenca Kukovec iz Oseka. Kukovec bratranec

je trikrat vrgel Čučka v sneg, nakar je ta v jezi zabodel Lovrenca Kukovca z nožem v srce, da je takoj izdihnil.

V Zagrebu sta radi nesrečne ljubezni prostovoljno šla v smrt inkasant Dominik Škrabić in brezposelna služkinja Terezija Neuhauser. Skočila sta iz tretjega nadstropja neke hiše. Škrabić je bil takoj mrtev, služkinja pa si je zlomila obe nogi. Vzrok: nesrečna ljubezen. Škrabić je bil namreč poročen, a je to povedal služkinji šele tedaj, ko se je z vsem srcem vnela zanj in je bilo že prepozno.

Iz Šibenika poročajo, da so se pod Velebitom pojavili volkovi, ki povzročajo kmetom obilo škode.

V Ptujju je uradno prijavljenih 130 brezposelnih.

Na Kumljanskem je zahteval legar (tifus) v kratkem zapored dve žrtvi. Umrl je gospodar Hančič in kmalu za njim še njegov sin. Zdaj leži na smrtni postelji še mati-vdova. Tudi pri neki drugi družini sta pred kratkim umrli dva otroka in še oče za njima. Bolezen se je tako razširila v glavnem radi bede. Ljudje ne premorejo niti za sol, odkod naj šele vzamejo za zdravnika?!

V Zagorju bodo v nedeljo 19. januarja občinske volitve.

V okolici Semiča so se pojavili divji prašiči. Pred kratkim sta dva lovca nad vasjo Podreber ustrelila 130 kg težkega ščetinca.

V Semiču je nekdo podtaknil ogenj v hiši Matije Severja pod postajo. Zaradi pomanjkanja vode plamenov ni bilo mogoče pogasiti in je hišica pogorela do tal. Škodo cenijo na 25 tisoč dinarjev in bo le deloma krita z zavarovalnico.

V Kumpolju pri Mirnjem je kmetski fant Jože Zupančič po nesreči ustrelil svojo 24 letno sestro Marijo, poročeno z mesarjem in posestnikom Antonom Bizjakom v Cirmi. Hotel je iti nad zajca, pa je skrnil puško pod suknič. Pri tem se je orožje sprožilo in je izstreljek zadel Marijo

NAŠ ČAJ

je strokovnjaško sestavljena mešanica domačih čajnih zelišč, najboljša naravna zeliščna krepljiva hrana, rabi manj sladkorja, je cenejši in kar je najvažnejše, NI zdravju škodljiv.

NAŠ ČAJ dobite v vsaki boljši prodajalni

naravnost v srce. S krikom: »Kaj si napravil, Jože!« se je zgrudila in umrla. Prestrašeni brat in mož tako nesrečno preminule mlade žene sta hotela skočiti v bližnji vodnjak, vendar so ju domači rešili. Jožeta Zupančiča so orožniki oddali sodišču v Trebnjem, od koder ga izroče novomeškemu okrožnemu sodišču.

Nov načelnik kr. banske uprave. Za načelnika I. oddelka kr. banske uprave je bil imenovan sreski načelnik za ljubljansko okolico g. dr. Josip Hubad.

Pri St. Ilju se je na severni meji pred kratkim ponočj vnela pravcata bitka med financarji in tibotapei. Sicer so zadnji odnesli pete, na »bojišču« pa so pustili obilo svojega tovara, med drugim tudi 8 kg saharina.

V Studencih pri Mariboru nameravajo ustanoviti novo župnijo.

Italijanska pošta odklanja in vrača vsa pisma, ki nimaio popolnoma italijanskega naslova.

Ko je mati izstopila, je zagledala pred postajo stati voz. Na tega je sedla, kajti peš bi ji bilo šlo prepočasi. In če je že božja tašča, se hoče tudi malce po gosposko pripeljati v samostan.

Dvakrat, trikrat je potegnila za železni ročaj pri zvoncu, ko je že začula na kamenitih ploščah za samostanskimi trati trudno drsanje. Vratarica je malo odprla vrata in vprašala:

»Ljuba žena, kaj želite?«

»Prosim, če pokličete sestro Dominiko. S Tirolskega je dobila obisk.«

»Ni mogoče govoriti z njo. Kdo pa neki ste?«

Pa si je mislila mati:

»S samostanci se pa človek res niti za ščepec ne more pošaliti,« in je rekla kar naravnost:

»Njena mati sem!«

Te besede so vratarici nenadoma pričarale življenje na velo obličje.

»Ah, ti ljubi Bog,« je vzdihnila. »Tak njena mati ste?«

Samo trenutek, prosim! Koj javim čistiti materi prednici.

Hlastno je potisnila mater v govorilnico in je naglo odcapljala. Bila je videti vesela, ko je tako naglo prišla iz tesnobne bližine. Mati pa si je mislila:

»Aha, tej sem jo zdajle podkurila!«

In ni nič več ganila z očmi od mreže⁴ v govorilnici. Kmalu je bilo v prostoru, oddeljenem z mrežo, začuti v

⁴ V ženskih samostanih s strogo klavzuro smejo obiskovalci in tudi obiskovalke govoriti z nunami samo skozi mrežo, podobno kakor v spovednici spovedanec s spovednikom.

B O Ž J A T A Š Č A

Mati je imela otroke in se je čutila osamljeno.

»Mlajši« je bil leto za letom na univerzi, imenovani »visoke šole«. In ko je v vročih dneh sredi poletja prihajal na počitnice, so ga dobri znanci zmeraj spraševali:

»No, gospod pismouk, koliko papirja ste pa kaj letos spet uničili?«

Z leti so se seveda navadili vpraševati bolj pametno. Pri papirju so namreč prvi zlog pogoltnili.¹

Potlej »starejši«. Ta je bil celo že kos kaplana Bogu za hrbtom tam v Passeiertalu² in je dobival vsako soboto, teden za tednom, goldinar trideset krajcerjev suhega denarja na roko. Ej, ta je sedel v volnji in je pozimi tičal v snegu. Na srečo v Passeieru ne traja takale zima vekomaj; kvečjemu tri četrt leta.

Nato so nekega dne prinesli s podstrešja velik, rjav lešen kovček s tremi predali in umetno izdelano tajno ključavnico, pa so ga skrbno napolnili za dolgo pot. Ljubko, vedro, rdečelično dekle, ki je zmeraj čepelo doma, se je odpravljalo na pot, odkoder se ni nameravalo nikdar več vrniti. Bogu se je hotelo posvetiti. To je

¹ Izvirnik ima tu šegavo besedno igro: Papier-Bier. Nemej v izgovorjavi ne ločijo glasov p in b. Če pri papirju prvi zlog pogoltno, nastane pir (Bier)-pivo. To se pravi, da je študent na univerzi pijanduril.

² Planinska dolina na Tirolskem, »Bogu za hrbtom« kakor pri nas n. pr. v tolminskih hribih.

V Zalogu pri Gotovljah je na Štefanovo zvečer pri posestniku Posedelu pogorelo gospodarško poslopje, polno krme in orodja. Živino so sicer rešili, vendar znaša škoda okrog 40 tisoč dinarjev zavarovano pa je bilo poslopje komaj za četrtno tega zneska.

Radi vohunstva v korist neke tuje države so bili obsojeni: Franc Krafnz iz Maribora na 20, Albert Achtik iz Maribora na 15, hotelir Bauman iz Varaždina pa na 18 let robije. Imenovani so bili v zvezi z neko vohunsko centralo v Gradu.

Nov grob. V Št. Jakobu ob Savi je umrla v visoki starosti 72 let ga. Marija Pečnikar, roj. Grad, mati znanega gostilničarja in vinske-

ga trgovca Ivana Pečnikarja v Št. Jakobu. Rajna je bila blaga in dobra mati. Naj ji bo lahka domača gruda, preostalim pa naše toplo sočutje!

V Berečo vas pri Suhorju se je na sveti dan vračal od sorodnikov v Vušnji vasi 32letni posestnikov sin Anton Eršte. Med potjo ga je nekdo napadel in ga šestkrat sunil z nožem v prsi in glavo. Zrtev so prepeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo, vendar je le malo upanja, da bi Eršte okrevale.

V Kamniškem okraju je na vidiku, kakor poroča ljubljanski »Slovenec«, prekomasacija občin, v kateri — »bodo upoštevane resnične želje ljudstva in gospodarske težnje okrajac.

Naša družina

Encijan (po nekod mu reko lecijan) je davno znan v ljudskem zdravilstvu. Encijanove korenine uporabljajo od nekdanj za slabosti v želodcu. Njih sokovi namreč pospešujejo tek in prebavo, a imajo tudi na jetra ugoden vpliv. Zaradi grenkega okusa ga uporabljajo tudi proti glistam. Kot zdravilo za želodčne bolezni jemljejo encijan navadno pomešan s pelinkovcem, kar njegovo delovanje še povečuje. Encijan uporabljajo tudi proti revmatizmu (gihntu).

Proti krvavitvi iz nosa so mrzli obkladki na tilnik in meča najpreprostejše sredstvo. Če ni vode pri rokah, si pomagaj s kakim drugim mrzlim predmetom. Če krvaviš iz nosa, drži glavo pokonci, vdihavaj skozi nos, izdihavaj pa skozi usta. Ako krvavljenje le ne jenja, srebnj v nos nekoliko razredčene arnikove tinkture. Če pa krvi z vsem tem ni mogoče ustaviti, je treba poklicati zdravnika. V takem primeru namreč pravega vzroka krvavitve ni v nosu samem, ampak kje drugje v organizmu.

Svinjam, ki jih pitamo, dajemo v velikih množinah krompir. Pri tem pa je treba pomieliti, da ima krompir prav malo beljakovin. Zato je treba to krmo izpopolniti z drugo hrano, ki ima dovolj beljakovin. V poštev prihaja: posneto mleko, otrobi in ribja moka.

Prezaglo kalenje pri zgodnjem krompirju preprečimo, ako hranimo tak semenski krompir v koših po kakih 25 kg. Po enkrat na teden je treba krompir dobro pretresti in presuti iz koša v koš, pa smo preprečili prezgodno kalenje v kleti.

Konjski gnoj ogreva tla in je zato za težko zemljo svež prav prikladen. Slama zrahlja prst in jo pomaga prezračiti. Na lahkih, peščenih tleh pa smemo le poredkoma gnojiti s konjskim gnojem in še tedaj mora biti ta dobro uležan. Če na taki zemlji pognojimo s svežim konjskim gnojem, močno škodujemo rastlinam in jih lahko celo ugonobimo, ker je svež konjski gnoj premočan.

Začasni trgovinski sporazum med našo državo in Grčijo je podaljšan do 31. januarja 1936.

Zaščito je kmetijski minister dovolil: Hranilnici in posojilnici pri Dev. Mariji v Polju. Odlog plačil velja za obveznosti pred 15. februarjem 1935 za 4 leta, počenši od 18. oktobra 1935 dalje. Stare vloge se obrestujejo po 2 %. — Posojilnici Sv. Peter pod Sv. Gorami. — Odlog plačil za obveznosti pred 31. julijem 1934 za 6 let, počenši z 18. oktobrom 1935. Obresti 2 %. — Posojilnici za župniji Sv. Vid in Planina. Odlog plačil za obveznosti pred 25. junijem 1934 za pet let, počenši s 24. oktobrom 1935. Obresti 2 %.

Na Angleškem in v Ameriki so jelo tovarne pivo prodajati v pločevinastih dozah, ki so znatraj prevlečene s smolo. Pravijo, da se v takih posodah pivo še bolje ohrani ko v sodih.

Nove poštno pristojbine med državami Male antante in Balkanske zveze so stopile v veljavo s 1. januarjem 1936. Pojasnila daje vsak poštni urad.

50 tisoč družinam z več otroki je letos v Nemčiji država razdelila podpore po 400 mark (nad 7 tisoč Din našega denarja). Tako je bilo pomagano 300 tisoč otrokom izpod 16 let.

11 milijonov žensk si v Nemčiji z delom v raznih poklicih služi svoj kruh. Od teh jih je 4 milijone poročenih in v poklicu sodelujejo s svojimi možmi (pri poljedelstvu, v trgovini, obrti itd.), ostalih 7 milijonov pa se na lastno pest bori za vsakdanji kruh.

Sejmi

5. januarja: v Celju, v Konjicah;
6. januarja: v Novem mestu, v Kostelu pri Kočevju, v Murski Soboti;
7. januarja: v Šmartnem pri Litiiji, v Metliki, v Dol. Lendavi;
8. januarja: v Krškem;
9. januarja: v Turnišču;
10. januarja: v Zalogu;
11. januarja: na Planini.

dekletu tako nebeško lepo naslikal pater Angel. Zdaj se je hotelo zakleniti pred hudobnim svetom v strogo zaprt ženski samostan. In celo zunaj dežele, ker nimamo doma na Tirolskem nobenih takih samostanov.*

Mati je bridko jokala, ker je zopet izgubila otroka, pater Angel pa jo je posvaril:

»Mati, vi jokate? Zopet je eno z dušo in s telesom spravljeno, za čas in za večnost... in se mu ne bo treba na slepo srečo pehati po tem zanikarnem, do dna pokvarjenem svetu! Na kolenih bi morali zahvaliti Boga, mati, za to milost: vaša hči — nevesta Kristusova... Ali morete pojmiti to?«

»Če je Kristusova nevesta,« se je mati nasmehnila skozi solze, »potem bi bila prav za prav jaz celo... božja tašča!«

Zdaj ni mogla mati svojih otrok nič več blagoslovljati, kakor je to doma delala vsak večer. Zato je večer za večerom naredila po tri križe v zrak in jih z okna poslala v daljavo. Največjega z lahnim vzdihljajem proti univerzi, drugega proti skalnatemu, vetrovnemu Passeiertalu in tretjega čez mejo v tujino.

Kolikorkrat se je zdaj materi kaj posrečilo in gladko izteklo, je pripisovala ta uspeh otroku v daljnem samostanu.

Bogu posvečeni kos kaplana v Passeiertalu bi bil imel dovolj povoda za ljubosumje.

* Je seveda mišljeno zafrkljivo. Na Tirolskem je samostanov na pretek.

Nikakor pa se ni treba čuditi, ako mati molitvi mladega, veselega otroka, ki se prostovoljno preda Bogu v ujetništvo med štiri stene, pripisuje posebno moč.

»Saj sem vendar postala božja tašča! Tako imenitno sorodstvo... o, tako človek občutil!«

Seve, ko je zvečer odposlala križe za otroci in je nato, mesto da bi spala, posedala po prazni izbici, je morala večkrat jokati. Kar tako za kratek čas:

»Ko ima človek vendar otroke, pa mora biti tako brez žive duše sam!«

Ko se je spet vrnila zima in je prištorkljal v blatnih čevljih v hišo kmet radi drv, če bo treba v drvarnico dolgih ali nažaganih, ga je nahrulila:

»Nobenih! Ne dolgih in ne nažaganih! Prav nobenih!«

»Pa pokurite posteljo zastran mene!« je odhajajo mrmral kmet.

To je mati tudi storila. Pomalem je sesekala in sečila vso ropotijo v hiši. S skrinjo za likanje si je kuhala kavo in peč si je grela s starimi »poromplanimi« stoli. Kar je bilo dobrih skrinj in omar, je poprodala sosedom.

Ko je bila razklana in pokurjena tudi večno škripajoča postelja, se je splazila božja tašča ponoči v megli iz domačega kraja proč, čez mejo.

V počnem vlaku si je na dolgi vožnji mati vse razmislila: Vratarici v samostanu ne bo koj povedala, kdo je. Samo to, da je prišla s Tirolskega na obisk in da želi govoriti s sestro Dominiko. In ko potlje pride ona v govorilnico in zagleda mater stati pred seboj — no, to bo debelo pogledala.

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1

Telef. št. 28-47. Rač. poš. hran. št. 14.257. Brzjavni: „KmetSKI dom“. Ziro rač.: Narodna banka

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // JAMSTVO ZA VSE VLOGE presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštno položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso. Sploh vrši vse denarne posle, ki spadajo v delokrog denarnih zavodov.

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8—12 in od 3—5, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 $\frac{1}{2}$ ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000—

Rezerve: Din 1.300.000—

Po svetu

Iz ječe v smrt. Rimski listi poročajo, da je poskušalo pet kaznjencev pobegniti. Ko so jih peljali v zapore, so jetniki skočili v vodo, kjer so jih požrli morski psi.

Najlažja letala gradi tovarna za letala v mestu Kyoto na Japonskem. Letalo je od konca do kraja izdelano iz bambusovine, ki je seveda impregnirana (prepojena), da se ne vname. Tako letalo je lažje nego enako iz najlažje kovine.

Abesinska cerkev molí za zmago. Vrhovni poglavar abesinske cerkve je odredil sedemdnevni post za vso podrejeno duhovščino in vroče molitve za zmagó abesinskega orožja. Kakor znano, so Abesinci najstarejši Kristjani, ki so sprejeli krščanstvo naravnost iz Svete dežele. Njihova cerkev je samostojna in je podobna pravoslavni cerkvi.

Zlata ruda. Sovjetska Rusija je na veliko organizirala pridobivanje zlata. V sibirskih rekah ga izpirajo iz zlatorumenega peska, v gorovju Ural, ki loči evropsko od azijske Rusije, pa ga pridobivajo iz zlate rude. Te dni so delavci pri kopanju zlate rude naleteli na veliko kepo čistega zlata, ki je tehtala 13 kg. To je tretji največji kos zlata na svetu, ki so ga našli v pri-

rodi čistega. Dva kosa so našli v Rusiji, enega pa v Južni Ameriki.

Samomor kitajskega generala. Kitajski general Hsu Fantung je izvršil harakiri, to je, prerezal si je sam trebuh in na posledicah izdihnil. General je izvršil samomor z namenom, da bi opomnil kitajske generale na dolžnosti napram domovini. Žrtvoval je svoje življenje, da bi se generali otrsli sebičnosti in vsi složno nastopili proti Japoncem, največjim sovražnikom Kitajcev.

Ogromen gozdni požar je izbruhnil v Angleški južni Afriki. V plamenih je preko 15.000 orlov gozda. Na stotine ljudi poskuša požar omejiti, pa se jim do sedaj še ni posrečilo. Škoda znaša že na četr milijona funtov šterlingov.

Zedinjene države Severne Amerike imajo poleg drugih rekordov tudi tale dva: Po številu smrtnih nesreč na cestah in ulicah, ki jih je letno 100.000, in po številu umorov, ki jih je 12.000 na leto, prednjačijo vsem drugim državam. Podatke o teh dveh rekordih so zbrale ameriške zavarovalnice.

V državi New Jersey v Sev. Ameriki je v neki umobolnici izbruhnil požar, ki je vpepelil del zavoda. Dve bolnici sta našli smrt. Ostalih 36 bolnic so usmiljenke rešile po hudi borbi z bolnicami, ki so se upirale. Mnoge so rešili šele, ko so jih oblekli v železne srajce. Bolnišnica se nahaja na nekem griču in zato so bila reševalna dela zelo težka.

Razno

Nekaj podatkov o amnestiji. Kazenski oddelek okrožnega sodišča v Ljubljani je preobložen s pregledovanjem kazenskih spisov od 1. decembra l. 1933. naprej, da sestavi natančen pregled vseh zar. i raznih deliktov obsojenih oseb, ki so deležne amnestije. Po tiskovnem zakonu je bilo 22 procesov, ki so z amnestijo končani. Od teh je bilo 8 obtožencev že obsojenih na manjše ali večje denarne kazni v skupnem znesku okoli 4000 Din. Proti 14 obtožencem pa je še trajalo postopanje, ki je zdaj ustavljeno. Zaradi političnih deliktov je pomiloščenih 146 oseb. Proti 10 je kazensko postopanje bilo ustavljeno. Pogojno za 3 leta je bilo pomiloščenih 127 oseb, ki o bile obsojene zaradi raznih deliktov iz koristoljubja, a ni njih kazni znašala nad 1 leto. Delnega znižanja kazni je bilo delžnih 8 oseb, obsojenih na kazni nad 1 leto.

Eno uro pred p. m je skočil iz rakve. V vasi Radič blizu Petrovgrada se je pripetil dogodek, podoben bajki. Predsednik pravoslavne cerkvene občine, 77letni Stevo Radič, ki je bil že dolgo bolan, se je oni dan onesvestil in vsi so bili prepričani, da je mrtev. Položili so ga na mrtvaški oder, na cerkvenem domu so razobesili črno zastavo in vse je bilo pripravljeno za slovesen pogreb. Ko je ob mrtvaškem odru stala velika skupina sorodnikov in prijateljev, je starec odprl oči in dvignil glavo. V sobi je nastala panika, ženske so padale v omedlevico, starec pa je vse pomiril, češ, da ni prikazen, temveč živ človek, ki se je prebudil iz dolgotrajne nezavesti. Naglo so razdrli mrtvaški oder, sneli zastavo in od daleč so hiteli ljudje v Radičevo hišo, da se prepričajo o čudnem dogodku.

Po zadnjih vesteh so še vedno v velikih skrbeh glede usode letalca Elswortha, ki je v soboto zjutraj poizkusil polet čez Južni tečaj. O njem že 41 ur ni nobenih vesti. Goriva je vzel s seboj za 24 ur, hrane pa za osem tednov. S pomožnim radijskim aparatom je v soboto dajal neko poročilo, ki pa ga niso mogli razumeti. Na pomožni ladji pripravljajo zdaj rešilno odpravo, vendar pa še vedno računajo z možnostjo, da je letalec prispel v Zaliv kitov.

XI. vinski sejem in razstava se vršita dne 7. januarja 1936 v Ivanjkovecih. Prijavljena so vina z najboljših vrhov in leg ljutomersko-ormoškega vinarskega okoliša. Prvič prevladujejo letos sortirana vina in bo $\frac{1}{3}$ vseh razstavljenih vin sortiranih. Zastopane so prav vse znamenitejšje sorte. Vina so se prav lepo obnesla in so povečini že vsa čista. Razstavní prostor je sredi vinogradov tik kolodvora, da morebitno slabo vreme ne bo nič motilo. Prometne zveze so ugodne! Razstava je odprta od 8.—19. ure.

Rudolf Gaj:

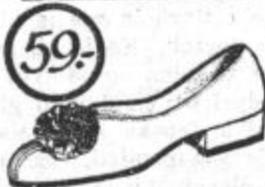
Izobčenci

(Nadaljevanje.)

»Sonce je stalo takrat še precej visoko, ko sem se jaz kakor po 'krivem na-smrt obsojeni' potikal ob strugi. Mimogrede sem se spomnil na župnika, na njegova dva šilinga in ukradenega kapuna in bilo mi je še težje. Nisem imel sreče, sem si mislil; en šiling mi je z obleko zopet odnesel tat, takisto šibice in tobak, a kapun me je bil pa opekel pod pazduho tako močno, da se mi je poznalo še nekaj časa potem. Toda kakor je ni nesreče na svetu, ki je čas ne bi bil v stanu zaceliti, tako sem tudi jaz dobil do luninega svita že dokaj druge misli v glavo. Smelo lahko trdim, da me je v gotovem oziru začela celo zanimati ta avantura. Tam v daljavi, naprej proč od mesta, so se odražale posamezne kmetske hiše. Tja pojdem kadar bo mrak, sem si dejal in tako sem tudi napravil.

Luna se je bila pravkar potegnila za oblak, ko sem jaz šinil izpod nekega drevesa pod kap tamkaj stoječe hiše. Toda kar tako seveda: brez vsakega najmanjšega sklepa ali namena. Kakor bo pa bo; povedal jim bom kako se mi je zgo-

dilo, pa mi bodo že nekako pomagali, sem si mislil. Priplazivši se tako okrog prvega ogla, sem opazil, da je tu okno odprto v sobo, zato sem se vrnil zopet nazaj na drugo stran, tja, kjer so se nahajala vrata in kuhinja. Tu je bilo tudi okno na kuhinji in skozi je prihajala luč. Oprezoval sem počasi ako bo kje kakšen pes, toda tega ni bilo. Okno tu ni bilo docela zaprto in na eni strani ne docela zastrto, tako da sem se lahko povsem udobno razgledoval po notranjosti, ter še ujel tu pa tam kakšno besedo. Mlada žena kakih dvaindvajset let, bolj meščanskega kova in prijetne zunanosti je stala pred štedilnikom in pekla krofe. Precej zraven nje je bilo videti na stolu sedečega mladeniča, ki je po starosti mogel biti prilično enak ženi, vendar pa po zunanosti sodeč izrazit meščan. Kmalu sem lahko ugotovil, da nista to mož in žena, nego le samo zaljubljenca. In ker se je pri oknu lahko ujelo marsikatero besedo, sem si bil ne preveč po dolgem času popolnoma na jasnem o celi stvari. Žena je bila namreč poročena z drugim, ki pa je ravno isto popoldne bil odpotoval v neki štiri postaje oddaljeni kraj, k svojemu znanцу, zaradi kupčije in kateri bi se imel vrniti šele prihodnji dan v nedeljo popoldne. Vse, kar sem potem še naprej videl in slišal, me je uverilo, da je to njen ljubimec še izza prejšnjih dni. (Se nadaljuje.)

Našim ODJEMALCEM!

*Ostali smo zvesti svoji obljubi,
da bomo utemeljili vaše zaupanje,
ki smo ga uživali.*

VAŠE ZAUPANJE

*cenimo bolj kot vse druge udobnosti,
ki nam jih nudi duh današnjega časa;
tò zaupanje*

JE NAŠ PONOS

*in zato bomo se v bodoče stremeli
za tem, da vas obudamo še bolj,
popolnejše in še ceneje.*

Z NAŠIM DELOM

*želimo koristiti našim odjemalcem,
našim sodelavcem in poslovnim prijateljem;
z eno besedo želimo, da*

SLUŽIMO NARODU.

Srečno
NOVO LETO!

Bata